

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยสำรวจรายชื่อโรงเรียนจกสารสนเทศจังหวัดปีการศึกษา 2544 ซึ่งพบว่ามีจำนวน 394 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โรงเรียนปกติ จำนวน 259 คน และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนโรงเรียนรุ่งอรุณในการจัดการศึกษา จำนวน 135 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานะ ที่ 95% (อุทุมพร จามรมาน. 2523 : 30) ที่ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 196 คน

1.2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจาย ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจากทุกอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกำหนดจำนวน โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอโดยการเทียบสัดส่วน จำนวนได้ดังนี้

ตาราง 2 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
พระนครศรีอยุธยา	33	17
ท่าเรือ	24	12
นครหลวง	20	10
บางซ้าย	17	9
บางไทร	30	15
บางบาล	25	12
บางปะหัน	32	16
บางปะอิน	31	15
บ้านแพรก	8	4
ผักไห่	20	10
ภาชี	23	11
มหาราช	17	9
ลาดบัวหลวง	25	12
วังน้อย	27	13
เสนา	34	17
อุทัย	28	14
รวม	394	196

1.3 การจําแนกกลุ่มประชากร โดยจําแนกเป็นผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน โรงเรียนปกติ และผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนผู้ยังยากลำบากในการจัดการศึกษา จําแนกได้ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรจําแนกตามเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหาร โรงเรียน

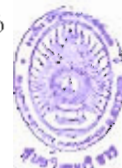
อำเภอ	ผู้บริหารเกณฑ์ โรงเรียนปกติ	ผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน ผู้ยังยากลำบากในการจัดการศึกษา	รวม
พระนครศรีอยุธยา	22	11	33
ท่าเรือ	18	6	24
นทรหลวง	13	7	20
บางซ้าย	9	8	17
บางไทร	21	9	30
บางบาล	15	10	25
บางปะหัน	21	11	32
บางปะอิน	21	10	31
บ้านแพรก	5	3	8
ผักไห่	13	7	20
กาชี่	17	6	23
มหาราช	11	6	17
ลาดบัวหลวง	16	9	25
วังน้อย	15	12	27
เสนา	22	12	34
อุทัย	20	8	28
รวม	259	135	394

1.4 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มรายชื่อโรงเรียน โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากจากผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามจำนวนในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งของผู้บริหาร โรงเรียน

อำเภอ	ผู้บริหารโรงเรียน เกณฑ์โรงเรียน ปกติ	กลุ่ม ตัวอย่าง	ผู้บริหารโรงเรียน เกณฑ์ยุ่งยากลำบาก ในการจัดการศึกษา	กลุ่ม ตัวอย่าง	รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
พระนครศรีอยุธยา	22	11	11	6	17
ท่าเรือ	18	9	6	3	12
นครหลวง	13	7	7	3	10
บางซ้าย	9	5	8	4	9
บางไทร	21	11	9	4	15
บรจบาด	15	7	10	5	12
บางปะหัน	21	11	11	5	16
บางปะอิน	21	10	10	5	15
บ้านแพรก	5	3	3	1	4
ผักไห่	13	7	7	3	10
ภาชี	17	8	6	3	11
มหาราช	11	6	6	3	9
ลาดบัวหลวง	16	8	9	4	12
วังน้อย	15	7	12	6	13
เสนา	22	11	12	6	17
อุทัย	20	10	8	4	14
รวม	259	131	135	65	196

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องการศึกษาการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามเลือกตอบ (Check - list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ และกำหนดค่าน้ำหนักคำตอบเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามแนวคิดของทีเคอร์รี่ (Best, 1978 : 147)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงแนวทางการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่นอกเหนือจากแบบสอบถามตอนที่ 2

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาดำรง เอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับหลักการและแนวทางในการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน

2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยอาศัยขอบข่ายงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. ศึกษาตัวแปรที่สำคัญด้านต่าง ๆ โดยศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย สอบถาม สัมภาษณ์ ผู้บริหารโรงเรียน

4. สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิดกำหนดคำตอบ เป็นข้อความ 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

5. เสนอให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์พิจารณา

6. นำข้อบกพร่องที่พบมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร จำนวน 5 ท่าน (ลี้จรรยาภรณ์ในภาคผนวก ก) ตรวจสอบ โดยมีเกณฑ์คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

7.1 มีวุฒิปริญญาเอกทางการศึกษาหรือในสาขาที่เกี่ยวข้อง

7.2 ปฏิบัติงานหรือดำรงตำแหน่งในโรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา

8. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ว่าเนื้อหาในเครื่องมือที่สร้างขึ้นมีความครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาเพียงใด โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อความที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ไว้ และปรับปรุงข้อคำถามในหัวข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องน้อยกว่า 0.5

9. รวบรวมข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ และจัดทำแบบสอบถามให้ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

10. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (หวางรัตน์ ทวีรัตน์, 2535 : 123-133) พบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.9731 โดยมีรายละเอียดของค่าความเชื่อมั่นรายข้อในภาคผนวก ก

11. นำผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2. ขออนุญาตการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอ พร้อมแบบสอบถามเท่ากับจำนวนโรงเรียนในแต่ละอำเภอที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมนัดวันจัดเก็บแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยประสานงานและเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่สำนักงานการประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา และเป็นแบบสอบถามที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ดังแสดงรายละเอียดในตาราง 5

ตาราง 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน จำนวนตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล	ส่งไป	ได้รับคืน		เนื้อหาสมบูรณ์	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พระนครศรีอยุธยา	17	17	100	17	100
ท่าเรือ	12	12	100	12	100
นครหลวง	10	10	100	10	100
บางซ้าย	9	9	100	9	100
บางไทร	15	15	100	15	100
บางบาล	12	12	100	12	100
บางปะหัน	16	16	100	16	100
บางปะอิน	15	15	100	15	100
บ้านแพรก	4	4	100	4	100
ผักไห่	10	10	100	10	100
กาฬ	11	11	100	11	100
มหาราช	9	9	100	9	100
ลาดบัวหลวง	12	12	100	12	100
วังน้อย	13	13	100	13	100
เสนา	17	17	100	17	100
อุทัย	14	14	100	14	100
รวม	196	196	100	196	100

จากตาราง 5 แสดงว่าแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 196 ฉบับ ได้รับกลับคืน 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบพบว่า มีแบบสอบถามที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ 196 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความเรียบร้อยและความถูกต้องความสมบูรณ์ในการตอบ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ for Windows (Statistical Package for Social Sciences Version 9.0/Personal Computer Plus)

2.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว

วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 ตอนที่ 2 การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เป็นรายข้อแล้วหาค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละงานและนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง โดยใช้เกณฑ์การประมาณค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Method) (Best, 1978 : 147) ดังนี้

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากที่สุด

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาก

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนปานกลาง

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย

คะแนนค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง บริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อยที่สุด

การกำหนดค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อหาค่าการกระจายของคะแนนแล้วนำมาแปลความหมาย ซึ่งผู้วิจัยใช้หลักการแปลความหมายของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2534 : 85) โดยแปลความหมายควบคู่กับค่าเฉลี่ยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังนี้

มากกว่า 1.00 แสดงว่ามีกรกระจายของข้อมูลมาก

0.71 - 1.00 แสดงว่ามีกรกระจายของข้อมูลปานกลาง

0.00 - 0.70 แสดงว่ามีกรกระจายของข้อมูลน้อย

2.3 ตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด

วิเคราะห์เนื้อหา สรุปประเด็นและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่าง

โรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนระหว่างผู้บริหารโรงเรียนเอกชนโรงเรียนปกติกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนโรงเรียนบุงยาคำบากในการจัดการศึกษา โดยใช้ t-test (Independent Samples) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ. 2543 : 338-339)